

Voor Albertina

Mon doux, mon tendre, mon merveilleux amour
De l'aube claire jusqu'à la fin du jour
Je t'aime encore tu sais
Je t'aime
(Jacques Brel)

Titel: De Germaanse bruid
Serie: Avonturen langs de limes
Uitgeverij: Histotolk Producties
Auteur: Frank Spijkers
Illustraties: Frank Spijkers
Lettertype: Cambria
Coverontwerp: Blast it!/Gemini A.I.

ISBN/EAN: 9789465317861
NUR-Code: 336

Oosterstreek©Frank Spijkers
2026-01

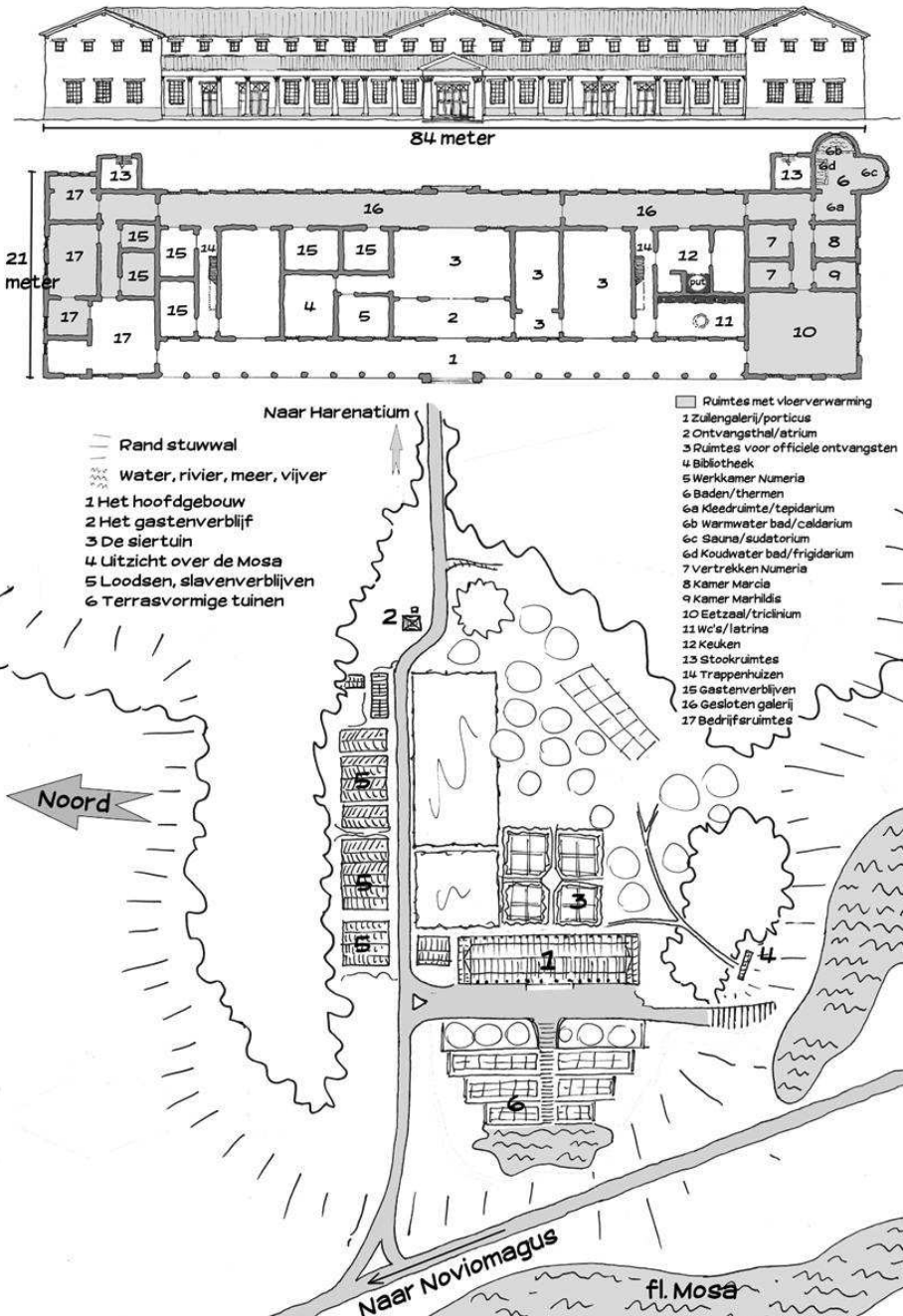
Frank Spijkers

De Germaanse bruid **AVONTUREN LANGS DE LIMES**

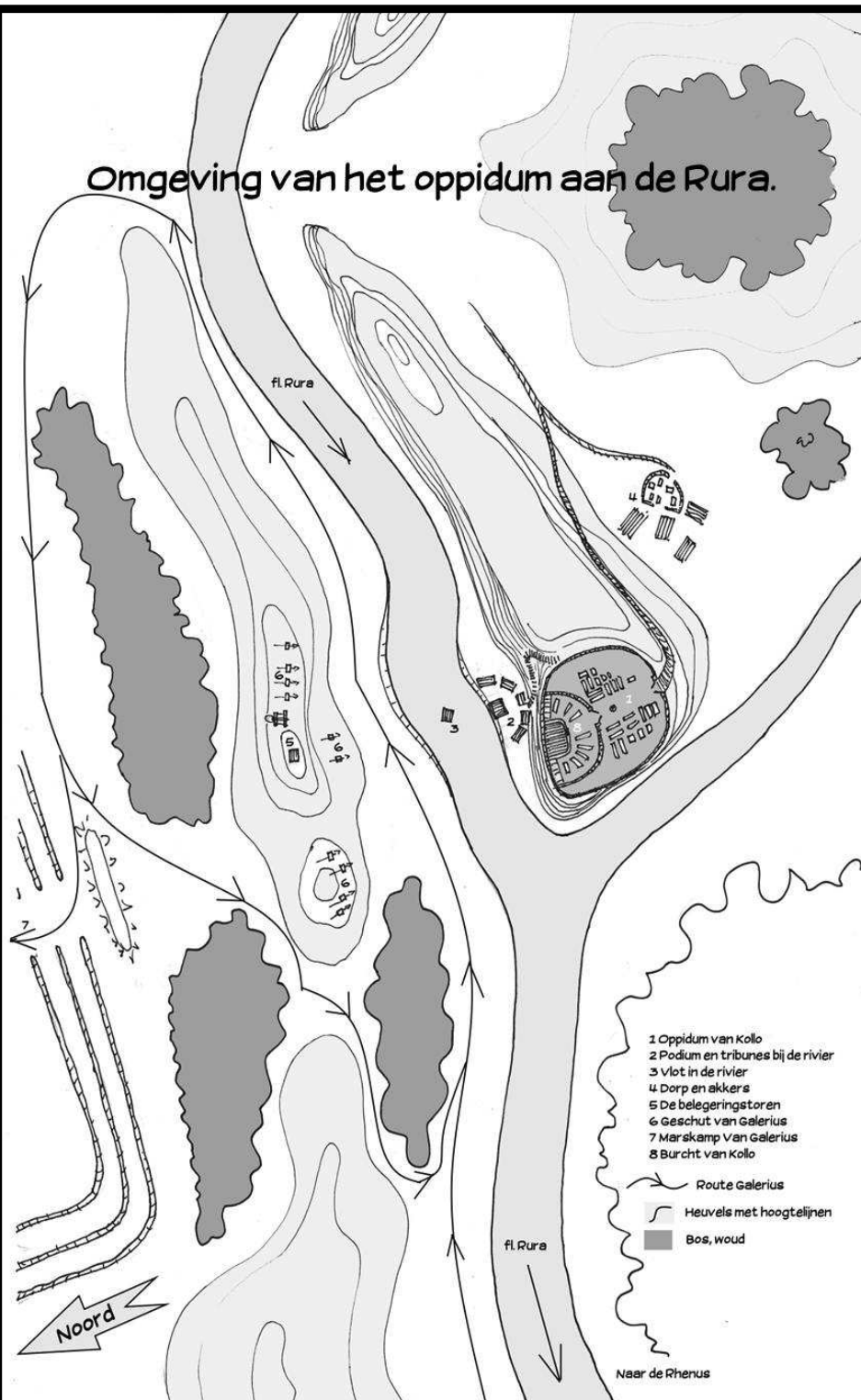
- 1) *[geschiedenis oudheid] (Latijn: grens, grenspad)
Aanduiding van de grenzen van het Romeinse rijk
en van grensforten, door de Romeinse legers
gebouwd.*
- 2) *In het Latijn wordt de grens 'limes' genoemd. De
limes is in totaal duizenden kilometers lang en loopt
van het noorden van Engeland tot aan de rand van
de Sahara in Afrika. In de Lage Landen vormt de
Rijn de limes.*

Romeinse villa van Plasmolen

Impressie van de villa en plattegrond zijn vrij naar: A. Koster, Kees Peterse & Louis Swinkels, Romeins Nijmegen boven het maaiveld. Reconstructies van verdwenen architectuur, Nijmegen 2002, p. 41-47)

Omgeving van het oppidum aan de Rura.

~1~ **Bezoek uit Germania**

Twee ruiters reden stapvoets over het smalle pad van aangetrapt grind en puin naar het oosten. De voorste ruiter wist de weg. De ander volgde, maar aan de gezichtsuitdrukking van de jonge vrouw te zien, niet van harte.

‘Hoe ver is het, Alderik?’ vroeg ze ongeïnteresseerd.

‘Het is twee of drie dagen naar het dorp, *ons* dorp.’ Hij legde de nadruk op ‘ons’.

‘Hoezo *ons* dorp?’ reageerde de jonge vrouw opeens fel, haar licht hese stem sloeg over. ‘Vader heeft mij naar de Romeinen gestuurd toen ik twee was. Dat is nu vijftien jaar geleden en ik heb dus geen enkele herinnering aan *ons* dorp.’

Alderik zag in dat zijn zuster een punt had. ‘Goed, mijn dorp dan, maar vaders wil is en blijft wet, Marhildis. Hij wil dat je terugkeert naar je geboortegrond.’

Marhildis reageerde verder niet en was kwaad en verdrietig tegelijk.

De vorige dag had Alderik zich bij de grote villa* van de familia* Marcii gemeld. De villa was gebouwd op de rand van een stuwwal en keek uit over het dal van de Mosa*. Door de hoge ligging was de villa moeilijk ongezien te benaderen. Naar het westen en zuiden keek je uit over het dal van de rivier. Naar het oosten en noorden waren er wouden en heuvels. Als het helder was, kon je in het noorden Noviomagus* zien. Nou ja, de stad was zelf niet zichtbaar, maar wel de top van een grote zuil die vlak bij de stad op een heuvel stond en boven het woud uitstak.

Marhildis had hem al van verre zien aankomen. Samen met Marcia, haar beste vriendin en de dochter van de familie, had ze in de schaduw van de grote kastanje in het gras gelegen. Daar hadden ze prachtig uitzicht over het pad dat vanuit het oosten over de stuwwal liep.

‘Volgens mij zijn het twee ruiters, Mar...’ zei Marcia. Marhildis kniep haar ogen tot spleetjes om het beter te kunnen zien. ‘Nee, het zijn

geen ruiters, Mar, het is een wagen met twee paarden, denk ik.' Al sinds ze konden praten spraken ze elkaar op dezelfde manier aan. Door de stofwolk die de paarden opwierpen, was het lastig te zien, maar Marhildis bleek gelijk te hebben. Het was inderdaad een wagen met twee paarden. Op de bok zat een man met een baard.

'Het lijkt me een Germaan,' zei Marcia. 'Lang geleden dat we bezoek hebben gehad van een handelaar uit Germania.'

Marhildis knikte en volgde de voorthobbelende wagen met argusogen. Op een of andere manier kreeg ze een onrustig gevoel, hoewel dat nergens op gebaseerd was. 'Ik denk niet dat het een handelaar is, Mar, kijk maar eens goed, hij ziet eruit als een krijger. Naast hem ligt een groot zwaard en zijn helm. Wapens van een krijger, niet van een handelaar.'

De wagen kwam dichterbij en ze konden de voerman nu veel beter zien. Marhildis had het vreemde gevoel dat ze de man kende, maar kon zich niet herinneren waarvan. Haar onrust werd er niet minder van. Ze stond op en hielp haar vriendin overeind. 'Kom, ik ben benieuwd wat hij komt doen...'

De jonge vrouwen renden naar het hoofdgebouw van de villa. Marhildis keek af en toe om en zag de wagen langs het vervallen gastenverblijf het erf van de villa oprijden.

'Wil je erbij zijn als hij zich bij Milo meldt?' vroeg Marcia. Marhildis schudde haar hoofd. 'Nee, ik wil alleen maar horen wie hij is en wat hij komt doen.' *Hij zal toch niet voor mij komen?* dacht ze ongerust.

'We verstoppen ons op de verdieping,' Marcia wees naar het kleine zijvenster van de linkervleugel, waarvandaan je goed kon zien wat er voor het hoofdgebouw gebeurde, zonder zelf gezien te worden. Dat hadden ze veel vaker gedaan. Ze haastten de trap op en boven deed Marhildis voorzichtig het venster open. De wagen kraakte door het grind voor het hoofdgebouw en de voerman liet de paarden voor de hoofdingang stoppen en klom van de bok af. De vriendinnen konden hem nu goed zien. Hij was een grote en stoer uitziende man.

'Geen idee wie het is,' zei Marcia. 'Het is wel een knappe man, Mar...'

Marhildis lachte zachtjes. 'Dat is hij zeker... maar hé, ga jij niet al met iemand trouwen?'

Marcia trok een pruillip. 'Pfoe. Ik mag toch zeker wel kijken?' vroeg ze en ze keken elkaar grinnikend aan. Inmiddels was huismeester Milo naar buiten gekomen om de Germaan te ontvangen. Hij wenkte een slaaf, die zich over de paarden en de wagen ontfermde. Er werden de gebruikelijke beleefdheden uitgewisseld. In redelijk goed Latijn stelde de Germaanse man zich aan Milo voor: 'Mijn naam is Alderik en ik kom voor...'

De rest ontging de spionerende vrouwen, want Marhildis slaakte bij het horen van zijn naam een kreet en vloekte een gesmoorde Germaanse verwensing.

'Mar!' riep Marcia geschrokken van de heftige reactie. Marhildis vloekte zelden en als ze het deed was het gek genoeg in de taal van de stam waarbij ze was geboren, hoewel ze vanaf haar tweede jaar een Romeinse opvoeding had gehad.

'O, neem me niet kwalijk, maar ik denk dat die Germaan slecht nieuws komt brengen, Mar. Ik denk dat het mijn broer is, die heet namelijk ook Alderik!'

Toen Marhildis vloekte, keek de Germaanse man even naar het openstaande venster, voordat hij Milo het hoofdegebouw in volgde.

'Hij komt niet voor de gezelligheid. Ik vrees dat hij me komt ophalen. Het is dit voorjaar alweer vijftien lentes geleden...' ze slikte even en voelde tranen opkomen. Marcia slikte ook. Als Marhildis gelijk had, dan zouden ze afscheid moeten gaan nemen.

'Geen sentimenteel gedoe,' zei Marhildis flink en haalde haar neus op. 'Misschien komt hij toch voor iets anders.' Ze keken elkaar even aan en wisten dat het niet zo was. Vijftien jaar was voorbij gevlogen. Niet veel later was het een drukte van belang in en om het gebouw.

'Ik denk dat ze ons zoeken, Mar,' zei Marhildis. 'Willen we gevonden worden?' Ze keek haar vriendin vragend aan. Beiden schudden ze het hoofd en renden de trap af om zich, tegen beter weten in, in de tuinen te verstoppen. Uiteindelijk zouden ze toch gevonden worden. Helaas liepen ze onderaan de trap al meteen in de armen van Milo.

'Meesteres,' zei de huismeester tegen Marcia, 'uw moeder verwacht u beiden in de bibliotheek.' Milo boog onderdanig.

'Het is onvermijdelijk, Mar,' zuchtte Marhildis. 'Waarom kan de tijd niet

stil blijven staan?’ Ze sjokten met lood in de schoenen achter de slaaf aan. Via de grote ontvangstzaal gingen ze de gang in naar de bibliotheek. De dubbele deuren naar het atrium* waren gesloten, zodat ze de daar wachtende gast niet konden zien. Numeria, de moeder van Marcia, keek hen aan toen ze de bibliotheek binnenkwamen en schudde haar hoofd afkeurend. Zowel Marhildis als Marcia droegen een korte tunica die tot net boven de knie reikte. Doorgaans droegen alleen mannen en slaven een dergelijke tunica in het openbaar.

‘Meisjes, jullie zien er nauwelijks toonbaar uit. Hoe durven jullie zo te verschijnen als er een gast is. Ga me niet vertellen dat jullie dat niet gezien hebben. Wegwezen nu en omkleden. Zorg dat jullie eruitzien als fatsoenlijk opgevoede vrouwen.’ Numeria keek hen streng aan. De jonge vrouwen verlieten met gebogen hoofd de bibliotheek. Numeria keek hen hoofdschuddend na. Het was niet voor het eerst dat ze hen had moeten wegsturen om zich te verkleden. Het waren ondernemende kinderen geweest, die graag rondzwierven in de omgeving en dat nog altijd deden, ook nu ze allang volwassen vrouwen waren. *Eigenlijk zijn ze nog steeds onbesuisde kinderen*, dacht ze, terwijl ze plaatsnam achter haar werktafel. De vrouw staarde naar de kast met boekrollen. Vooral Marhildis was soms een zorgenkind, dat zonder moeite in zeven sloten tegelijk liep en niets uit de weg ging. Haar onstuimige Germaanse bloed deed regelmatig van zich spreken. Marhildis was zeventien lentes, één jaar jonger dan haar dochter Marcia en inmiddels al vijftien jaar onderdeel van de familia. De tijd was voorbij gevlogen. Numeria besepte op dit moment maar al te goed dat je zaken niet op de lange baan zou moeten schuiven. ‘Het komt later wel’ was een slecht excuus om niet meteen iets te hoeven doen. Numeria vroeg zich wel eens af wat er van Marhildis moest worden. Een stoere meid in een door mannen beheerste wereld, waar vrouwen weinig in te brengen hebben. Ze kon wel haar mannetje staan in elk geval. En dat niet alleen, Marhildis kon ook heel vrouwelijk en charmant zijn. *Ergens hoef ik me geen zorgen over haar te maken; Marhildis weet zich best wel te redden*, hield ze zichzelf voor. Toch maakte ze zich zorgen: het betrof de Germaan in het atrium. Ze wist waarvoor hij kwam en zij had dat jaren geleden moeten voorkomen. Helaas was dat na het overlijden van haar echtgenoot Gaius Marcius een gepasseerd station. Later was voorbij. De man kwam Marhildis ophalen, waarschijnlijk om uitgehuwelijkt** te worden aan

een of andere edelman van de Sugambren, het Germaanse volk waartoe Marhildis behoorde. De Sugambren waren al sinds de opstand**, die lang geleden door keizer Vespasianus was neergeslagen, bondgenoot van Rome. Het bondgenootschap werd ongeveer elke vijftien jaar hernieuwd; dat lag een beetje aan de lengte van de onderhandelingen die na afloop gevoerd werden. In ruil voor hun trouw eiste Rome ook elke keer een nieuwe gijzelaar, als blijk van goede trouw. Liefst de zoon van een van de hoofdmannen. Vijftien jaar geleden was het de beurt aan de vader van Marhildis om de gijzelaar te leveren. De onderhandelingen waren zwaar geweest, want Rome stond erop dat hij zijn zoon als gijzelaar zou overdragen, maar het stamhoofd wilde zijn zoon, die toen al een jaar of twaalf was, niet missen. Hij stelde de Romeinen voor genoeg te nemen met zijn tweejarige dochter. Om er maar van af te zijn, was Rome akkoord gegaan. De gebruikelijke tegenprestatie van de Romeinen was bescherming en hulp tegen vijanden. Daarnaast zou de gijzelaar een gedegen Romeinse opvoeding krijgen bij een welgestelde Romeinse familie. Als de overeenkomst uiteindelijk afliep, kon de gijzelaar een positie krijgen bij de hulptroepen en burger worden. Omdat Marhildis een meisje was, kon de familie haar officieel als dochter aannemen. Gebeurde dat niet, dan mocht de Germaanse vader zijn dochter weer opeisen, zoals nu het geval was. Numeria wist dat dit moment zou komen en dat ze het niet meer kon voorkomen. Ondanks dat Marhildis niet van haar eigen bloed was, was ze van het meisje gaan houden als van een dochter. Het deed haar vooral pijn dat een avonturierster als Marhildis, zich zou moeten wurmen in het keurslijf van een Germaanse edelvrouw, met alle plichten van dien. Numeria droomde even weg naar de tijd dat ze zelf jong was geweest. Toen ze de wereld in had willen trekken en dat niet had gemogen. Ze was op haar zestiende uitgehuwelijkt aan Gaius Marcius, een van de decurio's* van Noviomagus. Ze gunde het Marhildis om haar eigen weg te mogen kiezen, maar ze wist ook dat dat niet meer kon: haar toekomst was bepaald. Ze klapte in haar handen. Een slavin dook op uit het niets en boog. 'Meesteres?'

'Breng onze gast iets te eten en te drinken, Xenia: kaas, brood, water en wijn. Als ik de kinderen ken, gaat het toilet maken nog wel even duren.'

Numeria glimlachte voorzichtig. Soms waren het net jongens en dan

weer meisjes, die overal heel lang de tijd voor nemen. De slavin haastte zich weg om de versnaperingen voor de gast te gaan halen. Numeria stond op en ging naar haar werkkamer, naast de bibliotheek. Daar boog ze zich over een paar brieven die nog beantwoord moesten worden.

Toen Marhildis en Marcia er als keurige dames uitzagen, schreden ze in hun lange chitons* achter Numeria aan het atrium in. De Germaan, die op een van de houten zetels voor wachtende bezoekers zat, schonk zichzelf net water in; de wijn liet hij staan. Hij stond op toen de drie vrouwen het atrium betraden en knikte kort ter begroeting. 'Ik zou graag een onderhoud hebben met Gaius Marcius, vrouwe.'

Numeria glimlachte flauwtjes. Milo had haar natuurlijk verteld hoe de man heette, maar ze wilde dat ook van hemzelf horen. 'En met wie heb ik het genoegen?'

'O, eh...' de man struikelde over zijn woorden. Hij had zich even moeten voorstellen natuurlijk. 'Ik ben Alderik, zoon van Malderik de Sugamber, zoon van Malik de Grote.' Achter Numeria stootte Marhildis Marcia aan en fluisterde: 'Ik had gelijk, het is mijn broer, hij komt me vast halen.'

Numeria keek verstoord om en zei streng: 'Stil, meisjes, er is jullie niets gevraagd.' Meteen keek ze weer naar de Germaan en zei: 'Helaas is een onderhoud met mijn echtgenoot niet mogelijk, beste Alderik. Gaius Marcius is vijf jaar geleden helaas gestorven. Je zult het met mij moeten doen. Ik ben Numeria, dochter van Marcus Numerius. Ik neem aan dat je voor Marhildis komt?'

Alderik knikte: 'Ja, vrouwe, de overeenkomst met Rome loopt af. Onze vader wil dat zijn dochter naar huis terugkeert,' even zweeg hij en realiseerde zich dat hij voorbijging aan het feit dat Gaius Marcius niet meer leefde. 'Eh, o, neemt u mij niet kwalijk, vrouwe Numeria, maar ik wist niet dat uw...' hij verloor zich in ongemakkelijkheden en zocht naar woorden die hij in het Latijn niet vinden kon.

'Het geeft niet,' stelde Numeria hem gerust. 'Hoe had je dat kunnen weten?' Ze glimlachte vriendelijk. 'Ik stel je voor aan je zuster.' Ze wenkte Marhildis naar voren en keek naar hen. Ze leken op elkaar: twee mensen met dezelfde ouders die elkaar in het geheel niet kenden. Ze waren beiden knap. Hij was groot, breed en had lang, maar verzorgd blond haar en een snor en baard. Marhildis was veel kleiner dan

Alderik, maar zeker geen kleine vrouw. Marhildis had golvend rood haar dat ze nu rommelig opgestoken droeg. Beiden hadden intens blauwe ogen die je op dezelfde indringende manier konden aankijken. De twee keken een ogenblik diep in elkaars ogen. Alderik was de eerste die wegkeek. Marhildis deed haar armen uitdagend over elkaar en wachtte af tot Alderik iets zou zeggen.

‘Je bent een erg mooie vrouw, zuster,’ het klonk enorm ongemakkelijk. ‘Vader zal tevreden zijn!’ Hij richtte zich weer tot Numeria: ‘Vrouwe, namens onze vader dank ik u voor de zorg en opvoeding van mijn zuster.’

Numeria knikte. ‘Het genoegen was aan mijn kant; je zuster is een fijn mens. Het is goed dat jullie elkaar gaan leren kennen.’ Numeria klonk zakelijk en haast zonder emotie. Marcia wist dat dit een houding was: het deed haar moeder pijn om Marhildis te moeten laten gaan.

‘Je bent vanzelfsprekend mijn gast bij de avondmaaltijd, Alderik. Ik laat een kamer voor je gereed maken voor de nacht. Je kunt van de baden gebruik maken om je op te frissen, als je dat wenst,’ zei Numeria. De vrouw wenkte Marcia. ‘Dochter, we laten hen alleen, zodat ze nader kennis kunnen maken.’ Beide vrouwen stonden op en knikten kort naar Alderik ter afscheid. Vervolgens verlieten ze het atrium, een beklemmende stilte achterlatend.

~2~

Naar Germania

Alderik was zelf in drie dagen vanuit zijn dorp met de wagen naar de villa aan de Mosa gereden. Vooral in Germania was hij flink opgehouden, doordat de wagen regelmatig vastzat in de begroeiing langs de smalle paden.

‘Waarom ben je dan niet gewoon op een paard gekomen?’ had Marhildis hem gevraagd, toen ze alleen waren, na hun eerste kennismaking.

‘Omdat ik je mee terug moet nemen, zuster.’

‘En jij denkt dat ik niet rijden kan?’

Alderik had zijn schouders opgehaald. ‘Dat was wel wat ik dacht. Kun je rijden dan?’

‘Beter dan de meesten, broer.’

‘Toch lijkt het me beter om...’

Marhildis had hem onderbroken en geïrriteerd gezegd: ‘Je kunt op je kop gaan staan, maar ik ga niet in je gammele wagen zitten!’

Alderik was verrast door de uitval van zijn zus en had zijn handen voor zich gehouden of hij haar wilde afweren. ‘Ho, ho, zus, rustig. Als jij denkt dat je de reis op de rug van een paard volhoudt, dan gaan we alleen met de paarden terug! Wel zo makkelijk en sneller!’

‘Dat denk ik zeker, broer!’ had ze uitdagend geantwoord. Het zou zeker sneller kunnen zijn, maar zijn plan was om het evengoed kalm aan te doen. Onderweg zouden ze elkaar een beetje beter kunnen leren kennen en daar keek hij wel naar uit. De eerste nacht wilde hij doorbrengen in de kleine vicus* bij de driesprong. Het grindpad kwam daar vlakbij uit op de weg van Noviomagus naar Colonia Ulpia Traiana*. Iets verderop in de vicus, was er een afsplitsing naar het noorden, langs Harenatium*. De vicus was ontstaan als een verzameling eenvoudige houten twee-onder-één-kaphuizen bij een caupona*, een etablissement waar reizigers konden eten en overnachten. Dan zouden ze een tweede overnachting kunnen doen in Colonia Ulpia Traiana. Daarna hing het er een beetje vanaf hoe snel ze de Rhenus* zouden oversteken of er ergens

in Germania nog een overnachting nodig was.

Het afscheid was de volgende ochtend niet makkelijk geweest. Ondanks dat Marhildis er stoer uitzag in haar Gallische broek, groene tunica en haar gevoerde sandalen, stond ze erbij als een dood vogeltje. Marcia en Marhildis hadden gehuild. Ook Xenia en Irinia, twee slavinnen die Marhildis meer als vriendinnen beschouwde dan als slaven, stonden te snotteren. Zelfs huismeester Milo en rentmeester Roffa hadden het te kwaad. Marhildis was erg geliefd onder de slaven. Numeria had er schijnbaar wat emotioneel bijgestaan. Niemand had haar ooit in het openbaar emotie zien tonen, nu ook niet. Voordat Marhildis het tweede rijdier wilde bestijgen, omhelsde Numeria haar kort, maar innig en fluisterde: 'Het spijt me zo, ik wou dat het anders was gelopen. Pas goed op jezelf, kind. Ik ga je heel erg missen.'

Ze keken elkaar aan en net voor Numeria van haar wegdraaide, kreeg Marhildis de indruk dat Numeria vochtige ogen had. Of vergiste ze zich? Met opnieuw een brok in haar keel steeg ze op en gaf haar paard met haar hielen een zachte aansporing. Ze keek nog één keer om en zag hoe Numeria traag, maar met rechte rug en opgeheven hoofd de treden van het hoofdgebouw beklom. Marcia en de twee slavinnen bleven nog even staan en zwaaiden. Marhildis zwaaide terug en slikte. Tranen rolden weer over haar wangen. Ze vroeg zich verdrietig af of ze hier ooit nog terug zou komen.

Van beter leren kennen was vooralsnog niet echt sprake; Marhildis was niet heel erg spraakzaam. Alderik snapte dat ook wel en liet haar maar met rust. Marhildis was vooral kwaad dat haar leven zo overhoop werd gehaald. En nog wel door mensen die ze niet eens kende. *Wie is dan wel die man die zich mijn vader noemt*, dacht ze geïrriteerd. Ze realiseerde zich ook wel dat haar broer daar niet zo veel aan kon doen. *Misschien heeft hij zich er wel op verheugd om zijn zusje te leren kennen*, dacht ze. 'Gezellige zus ben ik, net een klein kind,' zei ze mompelend. Alderik draaide zich om en vroeg: 'Zei je iets? Ik dacht...'

Marhildis versnelde haar tempo en kwam naast hem rijden. Het viel hem echt mee hoe ze paard reed. Sterker nog, ze bleek gewoon een uitstekend ruiter te zijn. Haar houding op het paard was veel mooier dan die van hem. Ze zat fier rechtop, terwijl hij altijd wat onderuitgezakt

op een paard hing, alsof hij er elk moment af kon vallen.

‘Ik bedenk me dat ik niet erg gezellig reisgezelschap ben, Alderik. Neem het me niet kwalijk, jij kunt het niet helpen. Je bent maar de boodschapper. Laat me maar, het waait wel over.’

Alderik keek haar verbaasd aan en was verrast dat ze de taal van de Sugambren sprak. Hij greep het aan om een gesprekje te kunnen beginnen. ‘Je spreekt de taal van ons volk.’

Marhildis keek hem aan en er kwam een flauwe glimlach om haar lippen. Met lichte ironie zei ze: ‘Ja, jouw Latijn is zo beroerd dat het me beter leek om...’

Alderik keek beteuterd. Marhildis zag het en grinnikte: ‘Nee hoor, ik plaag je maar. Je Latijn is best goed, broer. Vrouwe Numeria stond erop dat ik naast Latijn ook de taal van mijn moeder moest leren. ‘Als je je wortels kwijtraakt, raak je jezelf kwijt,’ zei ze altijd.’

Hij glimlachte en knikte. Hij realiseerde zich opeens dat zijn zus een groot deel van haar wortels zou gaan verliezen in haar nieuwe leven in Germania. Ze zou een heel ander leven tegemoet gaan dan het luxeleventje van rijke Romeinen. Hij maakte zich wel wat zorgen. Het was hem inmiddels meer dan duidelijk dat Marhildis heel direct en gevat kon zijn en zeker geen blad voor haar mond nam. Hij moest eraan wennen, maar kon het zeker waarderen. Zouden zijn mensen dat ook gaan doen? Om nog maar niet te spreken van zijn vader. Het had geen zin om er nu al over te piekeren. De toekomst zou leren hoe het zou uitpakken. Hij stootte Marhildis aan en wees in de verte. ‘Kijk, daar is de vicus bij de driesprong. In de caupona daar, kunnen we iets eten en overnachten.’

Marhildis was wel vaker van de villa weggeweest, maar nooit langer dan een dag. Meestal ging het om een reis naar Noviomagus voor inkopen, samen met Marcia of Numeria en dan dezelfde avond weer terug. Altijd begeleid door slaven die opgeleid waren tot lijfwacht. Niet dat het een onrustige tijd was, maar je wist het maar nooit. Zeker voor vrouwen die op reis waren, was dat noodzakelijk. Er gingen verhalen rond over meisjes en vrouwen die ontvoerd werden en hun verdere leven moesten slijten als slavin, ergens ver van huis.

Ze reden de binnenplaats van de caupona op. Nadat ze afgestegen waren, nam Alderik de leidsels van zijn zus over en gaf ze in handen van

een toegesnelde slaaf, die de verzorging van de paarden als taak had. Beiden klopten het stof van hun mantels. Marhildis wreef haar beurse billen. Ze was een bekwaam ruiter en reed zoveel als mogelijk was, maar nooit zo lang achter elkaar. Alderik duwde de deur open. Beneden was de gelagkamer en op de verdieping de slaapvertrekken. Achter in de ruimte waren een aantal kleine kamertjes waar gekleurde, haast doorzichtige gordijnen voor hingen. Het rook er naar iets te lang gebraden vlees, zweet, uien en goedkope parfum. Marhildis keek rond. Aan de tafeltjes zaten groepjes mannen te eten en te drinken. De enige andere vrouwen waren de meisjes van de bediening. Ze namen plaats aan een ruw houten tafel. Marhildis deed haar mantel af, maakte haar haar los en schudde het uit. Bij de uitbater van de caupona bestelde Alderik maaltijden en bier. Hij opende zijn beurs en betaalde hem. Niet veel later kwam een van zijn meisjes de bestelling brengen. Ze zette de borden en de bekers bier bij hen op tafel. Marhildis keek met afschuw naar de onduidelijke prut op het bord. Gelukkig was het brood vers. De waard knipoogde naar Alderik en zei: 'Als je genoeg van haar hebt,' hij knikte naar Marhildis, 'ze kan hier zo aan de slag, maat!' Alderik lachte wat schaapachtig. Marhildis keek de man met een verwoestende blik aan en beet hem toe: 'En waarom denk jij dat ik hier zou willen werken?'

'Omdat je een knap smoeltje hebt, meisje. Daar houden mijn klanten wel van...'

Marhildis wenkte de man dichterbij te komen. Alderik legde zijn hand op haar arm. 'Niet doen, Marhildis. Hij daagt je alleen maar uit. Laat hem, kerelspraat.'

De waard boog grijnzend over de tafel. Marhildis rook zijn adem. Wijn, uien en rotte kiesen. Ze pakte haar bord en duwde het in het gezicht van de man. Hij proestte en deinsde achteruit.

'Luister, kerelspraat of niet, ik ben een vrijgeboren vrouw en niet één van jouw hoertjes. Ik verwacht met respect behandeld te worden. Snap je dat, of is dat te ingewikkeld?'

De man was geschrokken en mompelde een verontschuldiging, terwijl hij zich weg haastte. Ze hoorden hem vervolgens vloeken: 'Bij Dis*! Die kerel moet sterk in zijn schoenen staan met zo'n heks...'

Alderik keek zijn zuster aan. Er zat meer pit in dan hij verwacht had. Hij vroeg zich nogmaals af hoe dat thuis zou gaan aflopen. Marhildis liet het

bord links liggen en at alleen van het droge brood. Ze keek kwaad rond en zag achterin de eetzaal een gordijn opzij gaan. Een lelijke kerel kwam met een voldane grijns naar buiten en schikte zijn tunica recht. Achter hem volgde een mager meisje. Onbewust zocht Marhildis oogcontact met haar en zag een lege, ongelukkige blik. Marhildis wendde haar blik af en keek weer naar de gore prut op haar bord. Ze prees zich gelukkig dat ze vrijgeboren was. Ze realiseerde zich op dat moment niet dat het verschil tussen vrij en niet-vrij soms maar heel erg klein is. Ze keerde zich naar haar broer. 'Ben je klaar? Ik wil hier niet langer blijven, Alderik. Ik wil naar bed.'

Ze wilde opstaan toen een van de andere gasten op hen afstapte. Hij rook ook naar uien en zag er bijzonder onverzorgd uit. Hij wendde zich tot Alderik. 'Wat kost dit rooie schatje? Noem je prijs!'

Marhildis ontplofte en sloeg de man hard in zijn gezicht. De kerel keek haar verbijsterd aan. Alderik stond nu ook op en greep de man bij zijn tunica. 'Bij Wodan, smeerlap, niemand beledigt mijn zuster! Nog één woord en ik trek je tong uit je stinkende bek!' Alderik gaf de man een duw en liet hem los, zodat hij achterover op de vloer viel. De waard, die niet op een vechtpartij zat te wachten greep in. 'Stoppen! Jullie twee bezorgen me alleen maar last. Donder op en zoek maar een ander onderkomen voor de nacht!'

Alderik keek hem aan. Marhildis pakte haar broer bij zijn arm. 'Kom mee, ik wil hier niet langer blijven. We vertrekken.' Ze greep haar mantel en liep naar buiten. Alderik volgde haar op een drafje. Ze wenkte de paardenslaaf. 'Onze paarden. En vlug,' blafte ze naar de jongeman. Niet veel later reden ze de kleine vicus uit. In de verte zagen ze de weerspiegeling van de maan in de rivier glinsteren. Het licht bescheen Marhildis' gezicht toen ze naar Alderik keek. Hij begon te lachen. 'Je valt me mee, zusje. Je valt me heel erg mee! Ik dacht dat je een verwend Romeins dametje zou zijn geworden. Je valt me mee! Heb je die vent zien kijken? Hij was gewoon bang voor je.'

'Denk je? Dat kwam vast doordat jij naast me stond.'

'Ik hoop wel dat je in Ulpia een beetje gedraagt. De waard is een kennis van mij. Ik sta niet graag voor schut, zusje.'

Marhildis begon nu ook te lachen: 'Ik zal proberen me te gedragen, broer.'

Goed, dacht Alderik. We moeten nu ergens buiten slapen, maar in elk

geval heeft het gedoe in de caupona het ijs tussen ons wel gebroken. Terwijl ze rustig voortreden, vertelde Marhildis hem in het kort over haar leven tot nu toe. Hij vertelde over het zijne en zijn ambitie om hun vader op een dag als hoofdman op te volgen. De verschillen konden nauwelijks groter zijn.

‘Ik denk wel dat mijn zoon je helemaal te gek vindt.’ Hij lachte. Mijn kleine Malderik is sowieso gek op vrouwen en dat terwijl hij pas vijf zomers oud is.’

‘Dan ben ik dus ook nog tante,’ realiseerde ze zich. Ondanks haar weerstand tegen de situatie begon ze wel nieuwsgierig te worden naar haar familie.

Ze hadden een verlaten schuurtje gevonden en daar de nacht in een berg hooi doorgebracht. De volgende ochtend hadden ze wat brood gegeten en waren al vroeg weer op pad, om tegen de middag de grote colonia te bereiken. De tufstenen muren en torens van de grote stad schitterden in de zon. De hoge gebouwen met hun orangerode dakpannen en deels witgepleisterde muren staken af tegen de blauwe lucht. Marhildis keek haar ogen uit. Ze kende alleen Noviomagus waar alles kleiner was. Er werd overnacht in het hospitium* bij de havenpoort, waar vooral fatsoenlijke gasten kwamen overnachten. De volgende ochtend was Alderik van plan om weer zo snel mogelijk op pad te gaan, maar Marhildis wilde absoluut nog van de thermen* van het hospitium gebruikmaken.

‘Dat heeft toch geen zin, zusje. We zitten nog zeker een hele dag te paard; je zit alweer onder het stof voor je het weet.’

‘Dat zal best, maar wie weet is dit de laatste keer dat ik van de thermen gebruik kan maken. Ik neem niet aan dat er in *ons* dorp een badhuis is?’

Alderik berustte erin. Er zat niets anders op dan te wachten tot Marhildis klaar was met baden.

Hun reis verliep verder voorspoedig. Bij Castra* Vetera, de grote legioenvesting ten oosten van Ulpia Traiana, was een mogelijkheid om met een pont de rivier over te steken. De Rhenus was dan wel de grens, maar zeker geen gesloten grens. Er was veel contact over en weer. Vooral handelaren reisden tussen Germania en de Romeinse provincie.

Toch hielden de Romeinen iedereen die de grens overstak wel goed in de gaten. Groepen gewapende Germanen werden niet getolereerd, onderschept en teruggezonden als ze geen goede reden hadden om aan de Romeinse kant van de rivier rond te hangen. Maar reizigers en handelaren werd geen strobreed in de weg gelegd. Eenmaal aan de overkant van de rivier kwam het pas echt bij Marhildis binnen: het waren twee werelden die nauwelijks meer van elkaar konden verschillen: de georganiseerde Romeinse provincie met strak aangelegde wegen en nederzettingen, tegenover het ruige landschap van Germania. Er waren slechts paden die niet onderhouden werden en al helemaal geen steden, alleen hier en daar versterkte dorpen, waar de mensen hun akkers bebouwden en hun vee hoedden. Verder was er vooral heel erg veel wildernis. Langs de Rhenus was een brede moerasachtige vlakte met in de verte een bebost heuvelland. Ze reden over de hoger gelegen eeuwenoude paden tussen de moerassen door, naar de heuvels met de wouden. Marhildis keek ook hier haar ogen uit. Het was zo anders. Donkere wouden vol vreemde, angstaanjagende geluiden. Er ging een lichte huivering door haar heen toen ze het woud op de rechteroever betraden, waar voor haar vreemde en onbekende goden huisden.

~3~

Welkom thuis...

Ze hadden een brede zijrivier van de Rhenus gevolgd, die volgens Alderik Lipa* werd genoemd en door de Romeinen Lippia*. Nu waren ze dan bijna bij het dorp van Alderik, de hoofdplaats van de Sugambren. Marhildis staarde in de verte. Wat was hun vader van plan? Ze wist dat hij de machtigste hoofdmans was van de Sugambrische stammen. Niet echt een koning, maar wel de eerste onder zijn gelijken. De andere stamhoofden lieten een besluit vaak afhangen van de mening van Malderik. De Sugambren bewoonden een gebied dat begrensd werd door de Rhenus en twee zijrivieren die bij Ulpia Traiana en Novaesium* in de Rhenus uitmondde. Verder wist ze niet veel over 'haar' mensen. Marhildis versnelde het tempo en ging naast haar broer rijden. 'Waarom wil vader eigenlijk dat ik terugkeer? Hij moet toch ook weten dat ik geen enkele binding meer heb met jullie manier van leven?'

'Vaders wil is wet, Marhildis,' zei hij nogmaals. Alderik wilde er kennelijk niet over praten of er niet veel over loslaten. Het zinde haar niet. 'Alderik, luister: ik ben opgevoed als een Romeinse vrouw. Ik beschouw Gaius Marcius en Numeria als mijn ouders en hun dochter Marcia als mijn zus. Ik houd van Numeria alsof ze mijn eigen moeder is. Goed, ik kan de taal van de Sugambren spreken, maar alleen omdat zij erop stond dat ik daar ook in onderwezen werd. Ik droom in Latijn, Alderik. Latijn! Ik ben een Romeinse vrouw!'

'Nee, Marhildis, je voelt je een Romeinse vrouw, maar dat ben je niet. Je bent een Germaanse vrouw van hoge adel, die in gijzeling is gegeven als onderdeel van een overeenkomst! Die overeenkomst is nu afgelopen. Als ik je zo bekijk: je ziet er in het geheel niet uit als een Romeinse vrouw! Je ziet er zelfs niet uit als een Germaanse vrouw. Eerder als een jonge krijger.'

Marhildis wist dat het allemaal maar al te waar was. Nu de overeenkomst was afgelopen, viel ze weer onder het gezag van haar vader. 'Hoe handig zijn vrouwenkleden op een paard, in een oerwoud?' zei ze verongelijkt. 'Trouwens, je hebt me ook als keurige dame gezien,

of ben je dat alweer vergeten?’

Alderik lachte even. ‘Je hebt gelijk, zusje, toch lijkt het me verstandig als je vader als dochter onder ogen komt en niet als een onbekende zoon...’

‘Dan zal je me wel iets passends moeten lenen, broer, ik heb verder niets bij me.’

‘Geen probleem. Mijn levensgezel Chlovildis heeft genoeg kleren. Zij zal je iets lenen dat vader tevreden stelt!’

Hij zette zijn paard aan tot draf en reed weer voor haar uit. Marhildis liet Alderik weer zien dat ze als ruiter helemaal niet voor hem onderdeed. Ze had genoeg van de discussie over wat vrouwelijk was en niet. Ze galoppeerde haar broer voorbij. In de verte konden ze de versterkte omheining van het dorp zien.

‘Wie er het eerste is, broer!’ Marhildis drukte haar knieën in de flanken van haar paard, boog zich voorover en versnelde nogmaals. Alderik zag de bui al hangen en wilde kostte wat kost voorkomen dat zij als een wilde het dorp binnen zou rijden. Hij ging in volle galop achter haar aan en schreeuwde: ‘Marhildis! Stop! Wacht...!’

Marhildis stuurde haar paard behendig tussen de bomen en struiken door en liet haar broer schreeuwen. Ze genoot van de snelheid van het dier, van de wind in haar haar, van het gevoel van vrijheid, waarvan ze wist dat die nog maar van korte duur zou zijn. Of zou ze de vrijheid krijgen om er af en toe op uit te trekken? Ze had geen idee. De wachters bij de poort keken verbaasd toen ze de twee ruiters zagen aanstormen. Ze kruisten hun speren om hen de toegang te beletten.

‘Aan de kant!’ schreeuwde Marhildis, haar snelheid nog vergrotend. De wachters konden niet anders dan aan de kant springen, toen het paard tussen hen door stormde. Alderik volgde op enige afstand en keek verontschuldigend naar de twee mannen die vloekend in het zand lagen. Alderik reed naar zijn zuster die midden op de open plek waar de bewoners samenkwamen voor volksvergaderingen en feesten, stond te wachten in een neerdalende wolk van stof en zand.

‘Je hebt verloren, broer,’ zei ze triomfantelijk. Alderik wees dreigend naar haar en wilde haar tot de orde roepen, maar zag in dat het geen enkele indruk zou maken. ‘Bij Wodan, zuster!’ hijgde hij. Weer vroeg hij zich af of deze vrouw zich wel zou kunnen schikken in de wensen van hun vader. Hij had er haast spijt van haar te hebben opgehaald. Inmiddels waren er al een heel aantal mensen uit hun

hutten en hoeves gekomen om te kijken wie of wat al die drukte veroorzaakte. Ze kwamen rond de jonge vrouw op haar paard staan en keken. Marhildis zat rechtop, borst vooruit, kin trots omhoog en haar armen over elkaar geslagen. Alderik kwam naast haar staan en zei streng: 'Marhildis, kom van dat paard af en ga met me mee voor vader je zo ziet...'

Marhildis aarzelde even. Misschien moest ze dat maar doen. Ze liet zich van het dier glijden, klopte de merrie op de hals en liefskoosde het dier eventjes. De oudere stamleden die stonden te kijken, begonnen te fluisteren: 'Het is de kleine Marhildis, bij Thor, ik zweer het je... als peuter was ze al zo onstuimig.'

Alderik was ook afgestegen. Marhildis pakte haar paard bij de leidsels en wilde met haar broer meelopen naar zijn hoeve en zijn gezin. De kring opende zich om hen door te laten, maar plotseling klonk de bulderende stem van hoofdman Malderik: 'Wat is hier allemaal aan de hand, bij Wodan?' Hij kwam met grote passen zijn indrukwekkende hut uitgelopen. Recht boven de ingang hing de kop van een beer en aan weerskanten twee schilden. Malderik had de beer eigenhandig tijdens een jachtpartij gedood. De twee schilden waren door hem buitgemaakt op stamhoofden van vijandelijke stammen. Malderik was sindsdien een man van groot aanzien. Voor de Sugambren, maar ook voor veel andere Germaanse stammen. Zijn grote daden waren allemaal vele zomers geleden verricht en inmiddels waren er tekenen die erop wezen dat de laatste jaren zijn macht langzaam aan het tanen was. Malderik werd ouder en was niet meer altijd even scherp en duidelijk in zijn wijze besluiten, terwijl hij daar alom om geroemd werd. Er waren jongere mannen van adellijke afkomst die hem zijn positie wel wilden betwisten. Malderik wist maar al te goed dat een volgende uitdaging tot een kampioens krijg best wel eens verkeerd zou kunnen aflopen. Het was de hoogste tijd voor belangrijke plannen. En Marhildis was daar onmisbaar bij.

Achter Malderik kwam een kleine, tengere vrouw de hut uit. Ze sloeg haar handen voor haar mond toen ze Marhildis zag en stamelde: 'Dochter... ben jij het echt?'

Broer en zus bleven staan. Alderik pakte Marhildis bij haar arm en dwong haar om te draaien. Ze zag de hoofdman met zijn handen in zijn

zij staan.

‘Marhildis, mag ik je voorstellen aan je vader? Onze vader...?’ Marhildis keek de grote man aan en boog uit respect haar hoofd en zei: ‘Hoofdman Malderik, zoon van Malik de Grote, ik... uw dochter groet u,’ het klonk gemaakt en ongemakkelijk. Malderik bekeek zijn dochter en richtte zich vervolgens naar Alderik. ‘Zoon, je wil toch niet beweren dat dit je zuster is?’

Alderik knikte. ‘Jawel, vader, dit is je dochter...’

‘Waarom ziet ze er dan uit als een krijger?’ bulderde de hoofdman. ‘Wie zegt me dat deze meid mijn dochter is?’

‘Vader...’

Malderik keek nogmaals naar Marhildis, die zich de kennismaking iets anders had voorgesteld, maar ook wel inzag dat haar entree niet zo’n goed idee was geweest.

‘Goed, het maakt ook niets uit,’ bromde de hoofdman. ‘Kniel voor je vader, *dochter!*’ Hij leek niet overtuigd dat ze werkelijk zijn dochter was. Het wekte bij haar alleen maar irritatie op. Ze keek Alderik indringend aan en ging wijdbeens staan. ‘Als het toch niet uitmaakt, dan had je net zo goed de eerste de beste roodharige hoer kunnen oppikken in Ulpia, broer. Dan hoefde ik hier helemaal niet naartoe te komen.’

Alderik wist niet wat hij zeggen moest.

‘Nu is het genoeg! Kniel, vrouw! Betoon me je respect!’ schreeuwde Malderik. Zijn levensgezel schudde haar hoofd. Hij reageerde er niet op. Marhildis bleef wijdbeens staan en deed haar armen over elkaar. Malderiks mensen hielden hun adem in, wachtend op de uitbarsting van hun hoofdman. De jonge vrouw deed een stap naar voren en ging vlak voor haar vader staan en keek hem uitdagend aan. Alderik legde zijn hand op haar schouder en zei: ‘Marhildis, alsjeblieft...’

Marhildis schudde de hand van haar schouder. Haar moeder keek van haar levensgezel naar haar dochter en zag dezelfde halsstarrige onbuigzaamheid. Ze stapte tussen hen in. ‘Verwelkom je zo je dochter? Geen wonder dat ze zich vijandig opstelt! Je moet blind zijn om niet te zien dat ze je dochter is.’

Malderik keek naar de twee vrouwen. Hij zag in dat hij verloren had en bedacht een manier om gezichtsverlies te voorkomen of tenminste te beperken. Malderik regeerde over de Sugambren, maar Malderik werd

door zijn levensgezel geregeerd, zeker de laatste jaren.

‘Vrouw, ik wilde haar uitdagen. Kijken of ze wel Sugambrisch vuur in zich heeft. Nou, de Romeinen hebben haar vuur niet gedoofd. Dat had ik meteen al gezien!’ Als een blad aan een boom draaide Malderik bij. Hij strekte zijn armen in de lucht en riep: ‘Vanavond verwelkomen we mijn dochter! Bereid een feestmaal voor! We vieren haar thuiskomst!’

Er ging een luid gejuich op. Marhildis wist zich geen houding te geven. Haar moeder had dat gezien en zei: ‘Kom eens hier, dochter, laat me je vasthouden.’

Malderik sloeg zijn armen om hen heen, om toch zijn goede wil te tonen. ‘Zorg tenminste dat je er vanavond als een vrouw uit ziet, dochter!’ zei hij en wenkte vervolgens naar Alderik. ‘Kom met me mee, zoon, we moeten wat bespreken.’ Hij liet zijn levensgezel en dochter alleen. Alderik volgde zijn vader naar de grote hut.

Marhildis liet zich nog steeds door haar moeder omhelzen en vasthouden. Tenslotte liet de tengere vrouw haar los, nam nu haar bovenarmen vast en stapte iets achteruit. ‘Laat me naar je kijken, dochter. Ik heb je elke dag gemist, je was nog zo klein toen ze je van me wegnamen. Klein, maar toen al onstuimig en dat ben je nog steeds. Onstuimig, klein niet meer.’

Beiden begonnen voorzichtig te lachen. Marhildis was een kop groter dan haar moeder.

‘En wat ben je een prachtige vrouw geworden, kind. Ze hadden om je willen vechten!’ Ze keek haar dochter vriendelijk, maar ook bezorgd aan. Het ontging Marhildis op dat moment wat de vrouw werkelijk gezegd had. Oda had in de verleden tijd gesproken. De vrouw maakte zich los van haar dochter en nam haar bij de hand. ‘Kom, ik breng je naar de hoeve van Alderik. Je zal Chlovildis wel mogen en de kleine Malderik ook.’

Ze liepen door het dorp. Veel meer dan twintig huizen waren er niet: een stuk of tien grote hoeves en de rest bestond uit de hutten van de krijgers en de landsknechten van de belangrijkste mannen. Marhildis was wat gekalmeerd en keek om zich heen. Ze kon het zich nog niet goed voorstellen dat ze hier voortaan zou moeten leven.

‘Kijk, dat is de hoeve van Alderik,’ de vrouw wees naar een groot

langgerekt huis met een omheind erf. Ze wilde nog iets zeggen, maar aarzelde eventjes. Ze keek om zich heen en zei, terwijl ze naar een omgevallen boomstam wees, die tegen de omheining van het dorp aan lag: 'Laten we daar even gaan zitten.'

Marhildis keek haar vragend aan. 'Eh, ja, dat is goed, eh... moeder...' Het klonk ongemakkelijk en Oda had dat door. Het was ook ongemakkelijk. Ze was natuurlijk haar moeder, maar Marhildis had geen enkele herinnering en dus ook geen band met haar. 'Marhildis, ik ben je moeder, maar ik ben me bewust dat ik die titel nog moet verdienen, *als* ik die ooit zal kunnen verdienen. Ik heb je het leven gegeven, maar je niet grootgebracht. Noem me gewoon Oda.'

'Oda... ja, goed. Dat is inderdaad minder ongemakkelijk.'

Ze gingen op de boomstam zitten. Oda keek haar ernstig aan en zei: 'Je had niet met Alderik mee moeten komen, meisje.'

'Niet? Ik had niet heel veel keus, Oda. Misschien had je me toen niet moeten laten gaan.'

'Ook ik had niet veel keus. Nou ja, gedane zaken. Ik wou dat ik je had kunnen waarschuwen.' Oda vouwde haar handen in elkaar en legde die in haar schoot.

'Waarschuwen? Waarvoor? Wat is Malderik van plan?' vroeg Marhildis op haar hoede. Oda zag Alderik aankomen lopen en zweeg verder. Het onderhoud met zijn vader was al voorbij. Hij keek zijn moeder aan: 'Mag ik mijn zuster van je lenen? Ik wil haar aan mijn gezin voorstellen. De kleine Malderik wil dolgraag zijn tante leren kennen!' Marhildis legde haar hand op de gevouwen handen van haar moeder. Ze keek in haar ogen en zag verdriet. Ze stond op en liep met Alderik mee. Ze keek nog even om. Oda stond ook op en liep gebogen naar de grote hut.

De ontvangst door Chlovildis was heel hartelijk. Haar zoon sprong om Marhildis heen en deed pogingen om haar van alles te vertellen. Marhildis kon zijn verhaal maar half volgen. Het jongetje struikelde in alle haast over zijn woorden. Chlovildis had hem gemaakt kalm te worden en omhelsde haar schoonzuster. Ze gaf Marhildis een welkomstkus. Zoals het een goede gastvrouw betaamt, deelde Chlovildis zout met haar om aan te geven dat haar huis ook dat van Marhildis was. De hoeve was een langhuis, waarin de bewoners de

ruimte deelden met het vee. Achterin was de stal, voorin werd geslapen op lage bedden met stromatrassen en dierenvachten als dekens. In het middelste deel was de vuurplaats, waar gewerkt, gegeten en gespeeld werd. Chlovildis wees naar een van de bedden. 'Dit is jouw slaapplek. Ik hoop dat het je bevalt. Het zal wel heel anders zijn dan je gewend bent.'

Marhildis was dit inderdaad niet echt gewend. Bij de Marcii had ze, sinds Marcia volwassen was geworden, haar eigen vertrek gehad. Tot dan had ze samen met Marcia een kamer gedeeld. Vrouwe Numeria had erop gestaan dat Marhildis toen ook haar eigen vertrek in het huis kreeg, ondanks dat ze maar een gijzelaar was. Onwillekeurig moest ze denken aan de dag dat ze zelf twaalf jaar was geworden. Het volwassen worden was voor Romeinen iets bijzonders. Meisjes werden doorgaans met een jaar of twaalf volwassen, een paar jaar eerder dan jongens. Waar het voor meisjes op bescheiden wijze gevierd werd, was het voor jongens een groots moment in hun leven: ze werden voor het eerst geschoren, kregen de witte toga van de volwassen man en legden de bulla af, de amulet van de kinderjaren. Numeria had er tegen de traditie in, voor Marcia en een jaar later ook voor Marhildis, een speciale dag van gemaakt. Eerst was haar eigen kamer zonder Marcia maar stil en saai, maar ze was er snel aan gewend om een plek voor zichzelf te hebben. En nu moest ze slapen in een ruimte met haar broer, schoonzus, hun zoon en het vee. Nou ja, als ze de waarschuwing van Oda serieus moest nemen, dan was dat waarschijnlijk het minst vervelende wat haar te wachten stond. Ze was gaan zitten op de zachte vacht die op de strozak lag. Ondanks dat het in haar ogen erg primitief was, voelde het bed prima en zou slapen best lukken, als de anderen tenminste een beetje rustig zouden zijn.

~4~

Wat een feest

Die avond was alles in gereedheid gebracht voor het feestelijke onthaal van de ‘verloren’ dochter. Er waren tafels en banken in een cirkel op de vergaderplaats neergezet. Voor de imposante hut van de hoofdmans stond een grote houten troon met twee kleinere zetels links en rechts ernaast. Het was inmiddels donker geworden en de vergaderplaats werd verlicht door een groot vuur in het midden van de cirkel, waar het vlees gebraden werd. Aan de buitenzijde van de cirkel werden fakkels in de grond gestoken. Er was bier. Veel bier. Er was mede. Veel mede. Langzaam kwamen de dorpelingen en de gasten van Malderik in hun mooiste kleding of uitrusting de vergaderplaats op. Marhildis had geen idee wie het allemaal waren, maar het was duidelijk dat Malderik bevriende stamhoofden had laten komen voor dit heugelijke feit.

‘Dan is het feest niet helemaal een spontane opwelling van Malderik geweest,’ merkte Marhildis op toen Chlovildis haar vertelde over de uitgenodigde hoofdmannen.

‘Nee, toen Alderik je moest gaan halen, heeft hij meteen boodschappers uitgestuurd.’ Chlovildis hield een prachtig versierde lange, witte jurk voor Marhildis’ lichaam. ‘Deze zal je geweldig staan, schoonzus!’

Het was een Germaanse versie van de Romeinse chiton, maar met lange, wijd uitlopende mouwen. Toen Chlovildis haar gekleed had, knikte ze goedkeurend. Om haar middel droeg Marhildis een brede, bewerkte gordel. Over haar schouders had Chlovildis de vacht van een vos gedrapeerd, met de kop op haar ene schouder, de staart over de andere. Chlovildis had Marhildis’ haar losjes opgestoken en versierd met een krans van gevlochten veldbloemen. Om haar hals en polsen droeg ze kostbare sieraden met turkooizen.

‘Het is echt veel te veel, Chlovildis,’ zei Marhildis een beetje beschaamd.

‘Onzin. Je bent de dochter van de hoofdmans, je moet eruitzien als de dochter van de hoofdmans. Ik heb de juwelen van mijn vader

gekregen bij mijn verbintenis.'

Marhildis zag eruit als een Germaanse edelvrouw, een groot hoofdman waardig. Ze had zich graag willen bekijken in een spiegel, maar dat was een luxe die aan deze kant van de Rhenus niet bekend was.

De vrouwen die het laagst in de rangorde stonden verzorgden het drinken en eten. De rest had ergens aan de tafels plaatsgenomen. Chlovildis en Marhildis waren naast elkaar, op ongeveer een kwart van de cirkel, gaan zitten. Toen iedereen een plek gevonden had, werd het feest geopend door een paar rondtrekkende muzikanten, met trommels, harpen en fluiten. De bekers werden gevuld met bier of mede en terwijl Marhildis zich een beetje op haar gemak begon te voelen en het wel gezellig begon te vinden, zwaaide de deur van de grote hut open. Hoofdman Malderik maakte zijn entree. Hij droeg zijn mooiste mantel, die gemaakt was van de vacht van de door hem gedode beer. Grote mantelspelden glommen op zijn schouders. Op zijn hoofd droeg hij de ceremoniële helm die van stamhoofd naar stamhoofd ging. De helm met de grote vleugels. Naast Malderik liep Oda, die er eenvoudig gekleed bij liep, maar haar halssieraad maakte alles goed: het was een formidabel mooi sieraad. In al haar eenvoud maakte Oda meer indruk dan de hoofdman zelf. Aan zijn andere zij liep een kleinere, net iets te dikke man. Hij had een volle baard en was kaal. Zijn helm droeg hij onder zijn arm. Verder zag hij er minstens zo belangrijk uit als Malderik. Kennelijk ook een of ander stamhoofd, bedacht Marhildis toen ze de man plaats zag nemen op de zetel naast die van Malderik. Oda ging aan de andere kant van haar levensgezel zitten. Marhildis had gedacht dat de derde zetel voor Alderik bestemd was. Nu pas zag ze dat Alderik gewoon ergens tussen de andere feestgangers zat. *Best vreemd, voor de zoon van de belangrijkste hoofdman*, dacht ze. Een meisje schonk bier in. Er werd op Malderik geproost en er ging een groot gejuich voor hem op. De hoofdman genoot er zichtbaar van. Marhildis boog zich naar Chlovildis en vroeg, knikkend naar de kale man naast Malderik: 'Wie is die kale dikkerd?'

'Shh,' Chlovildis deed haar wijsvinger voor haar lippen. 'Pas op je woorden, schoonzuster... dat is Kollo, koning van de Chatten. Een machtige stam. Ze zijn onze burens, verder naar het oosten.'

'O, nou prima, toch?' Marhildis nam een slok bier. Ze reikte naar